

Dorpsvisie De Wijk

2025-2035

Wij bouwen samen aan ons dorp

Voorwoord

Voor u ligt de dorpsvisie van De Wijk en omgeving, voor de komende tien jaar (2025-2035). Deze visie is op initiatief van Belangenvereniging De Wijk e.o. samen met inwoners van het dorp gemaakt. In het visiedocument is vastgelegd, hoe er vanuit De Wijk naar het dorp wordt gekeken. Vooral welke wensen er zijn, wat er gebeuren moet en aanbevelingen over hoe dit te realiseren.

Projectgroep

Veel uit het vorige dorpsplan is inmiddels gerealiseerd, daarom was actualisering gewenst. Het bestuur van de belangenvereniging heeft een projectgroep, bestaande uit zeven inwoners, gevraagd om zich voor deze nieuwe dorpsvisie in te zetten. De projectgroep is samengesteld uit verschillende leeftijdsgroepen, achtergronden en met brede contacten in het dorp. Ook is een bestuurslid van de belangenvereniging toegevoegd. Ank van der Ziel (voorzitter), Jan Boerstra, Jan Boverhof, Bart Hoozeveld, Gina Homan, Nikita van Lunzen en Lea Prins (bestuurslid Belangenvereniging De Wijk e.o.) zijn enthousiast met de dorpsvisie aan de slag gegaan.

Initiatiefrijik De Wolden

Voor de realisatie is er subsidie verkregen uit het fonds van Initiatiefrijik De Wolden. De gemeente vindt het belangrijk dat inwoners meepraten over de ontwikkelingen in het dorp, die nodig zijn om het dorp leefbaar te houden voor de toekomst. Alle dorpen in De Wolden krijgen daarom de gelegenheid om een dorpsvisie te maken.

Werkwijze

Terugblik en plan van aanpak

Als start van het visietraject heeft het bestuur van Belangenvereniging De Wijk e.o. de vorige dorpsvisie geëvalueerd. Wat is er met de dorpsvisie gedaan, wat vindt men daarvan en wat moet zeker weer opnieuw aandacht krijgen? Op basis van de terugblik is een beknopt plan van aanpak gemaakt en zijn leden voor de projectgroep gezocht. In maart 2024 is de projectgroep voor een eerste kennismaking en brainstormsessie bij elkaar gekomen. Tijdens de algemene ledenvergadering op donderdag 4 april 2024 is het plan van aanpak toegelicht.

Foto-actie

De projectgroep is als volgt te werk gegaan. Allereerst is er een foto-actie voor de Wiekers opgezet met drie vragen: wat maakt jou trots, wat is het mooiste plekje van De Wijk en waar in ons dorp is nog ruimte voor verbetering? Meerdere ingestuurde foto's zijn onder naamsvermelding in deze visie terug te vinden.

Vier thema-avonden

Een aantal recent afgeronde dorpsvisies uit De Wolden is vergeleken en daar zijn voorbeelden uitgehaald. Uiteindelijk zijn er vier hoofdthema's gekozen. De bedoeling was een zo concreet mogelijke dorpsvisie te maken met hulp van de inwoners. In het najaar is gestart met vier bijeenkomsten over de hoofdthema's. Daarvoor zijn inwoners door de projectgroep benaderd. Ook kon men zich aanmelden voor een thema-avond via de website van de belangenvereniging. Tevens kregen inwoners de gelegenheid om hun wensen of ideeën via de mail kenbaar te maken. Deze e-mails zijn zorgvuldig gelezen en aan de resultaten in deze visie toegevoegd. Hierdoor is er een goede afspiegeling van wat er leeft in het dorp.

Communicatie

De communicatie verliep via verschillende kanalen om zo alle lagen van de bevolking te bereiken. Er is gebruik gemaakt van het dorpsblad, website dewijk.info, belangenverenigingdewijk.nl, Instagram, Facebook en de lokale kranten. Ook is er een mailing uitgegaan naar alle leden van de belangenvereniging.

Verdere uitwerking aan belangenvereniging

De projectgroep heeft het bestuur van de Belangenvereniging De Wijk e.o. regelmatig op de hoogte gehouden van de plannen en de voortgang van de dorpsvisie. Aan het einde van het traject is de visie overgedragen aan de belangenvereniging voor de verdere uitwerking.

Verantwoording

@ Chantal Wachtmeester

Deze dorpsvisie is tot stand gekomen in directe samenwerking met dorpsbewoners. De projectgroep heeft gekozen voor een kleinschalige aanpak waarin het mogelijk was rechtstreeks met bewoners in gesprek te gaan.

Meepraten en suggesties aandragen

Er zijn vier thema-avonden georganiseerd. De aanwezigen kregen de gelegenheid om mee te praten en suggesties aan te dragen voor de ontwikkeling en leefbaarheid van De Wijk. Tijdens elke avond stond een thema centraal:

- Sport en bewegen
- Wonen
- Openbare ruimte
- Activiteiten

De keuze en uitwerking van de thema's is gebaseerd op problemen en tekorten die zich in het dorp voordoen en mogelijke kansen die het dorp kan benutten.

Opbouw thema-avonden

De avonden zijn opgebouwd volgens een vast stramien. Na een korte introductie door een lid van de projectgroep gingen de deelnemers in kleine groepen aan de slag met het beantwoorden van een aantal vragen over het thema. Als antwoord op de vragen bedacht ieder groepje oplossingen en suggesties voor in de dorpsvisie. De oplossingen werden verzameld waarna alle deelnemers hun voorkeur voor bepaalde oplossingen kenbaar konden maken. Dit zorgde voor een rangorde in het totaal van aangedragen oplossingen.

@ Anneke Woudstra

Wensen uit het dorp

Nieuw te bouwen sportpark

Veel sportverenigingen in het dorp beheren een eigen sportaccommodatie. Door gezamenlijk gebruik en beheer van de gebouwen en sportvelden kunnen verenigingen besparen op kosten, onderhoud en de inzet van vrijwilligers. Het voorstel is de sportverenigingen en sportvelden aan de Wiltenweg te verplaatsen naar een nieuw te bouwen sportpark in de buurt van het zwembad en de sporthal.

Een niet onbelangrijke bijkomstigheid is, dat het verplaatsen van de sportvelden letterlijk ruimte creëert voor het bouwen van woningen voor ouderen en starters. En als het zwembad en de sporthal onderdeel zijn van het sportpark biedt dit extra mogelijkheden voor het sportklimaat en verenigingsleven in De Wijk.

Instandhouding zwembad en dorpshuis

Het dorpshuis en het zwembad in De Wijk zijn belangrijke voorzieningen voor cultuur en recreatie, maar ook voor ontmoeting en het onderhouden van sociale contacten. Daarnaast trekken deze voorzieningen ook belangstelling van toeristen en inwoners uit de omliggende dorpen. Daardoor weten zowel het zwembad als het dorpshuis eigen inkomsten te genereren. Niettemin is het voor een kleine gemeenschap als De Wijk ondoenlijk de exploitatiekosten van beide locaties volledig te dekken. Voor het instant houden ervan is financiële steun van externe partijen als gemeente en private fondsen noodzakelijk.

Het dorp ziet graag dat de gemeente De Wolden, samen met gebruikers, besturen en vrijwilligers, meewerkt aan het in stand houden van een toekomstbestendig zwembad en dorpshuis in De Wijk.

@ Atse Nederveen

Woningen voor starters en ouderen

De wensen op het gebied van wonen richten zich concreet op woningen voor starters en ouderen. Voor starters is het momenteel vrijwel onmogelijk een woning te vinden. Er zijn bijna geen huurwoningen en koopwoningen zijn te duur. Voor deze groep is het van belang dat er betaalbare woningen beschikbaar komen. Nu vertrekt de jeugd uit het dorp en het is maar de vraag of ze weer terugkomen. Het dorp vergrijsd zo nog sneller. Vrij veel (alleenstaande) ouderen hebben een ruime woning. Het is de uitdaging om voor hen passende kleinere woningen te bouwen. Daarmee komen er huizen vrij voor starters en doorstromers. Bovendien kan passend wonen er mede voor zorgen dat ouderen zo lang mogelijk zelfstandig wonen.

Mix van jong en oud

Heel hoog scoort het idee dat de inwoners van De Wijk groepjes woningen - zogenaamde 'hofjes' - een goed plan vinden, waarbij de jeugd en de ouderen samen wonen. Zo kan men naar elkaar omzien en elkaar helpen met eenvoudige zorgtaken. Deze manier van wonen kan vormgegeven worden door bijvoorbeeld ouderen beneden/gelijkvloers te laten wonen en een verdieping hoger de jongeren. Maar geen hoogbouw! Wel een mix van huur en koop. Het gevoel van een gemengde buurt houdt de inwoners jong en vitaal.

Nieuwbouw

De wens is nieuwbouw. Het gaat om niet al te grote betaalbare woningen, met geen of weinig tuin. Zowel grondgebonden woningen als appartementen spreekt inwoners van ons dorp aan. Door deze keuze moet het mogelijk zijn dat ze betaalbaar zijn.

@ Benny Spin

@ Jan Boverhof

Splitsen

Woonruimte kan gevonden worden door grote boerderijen en woningen op te splitsen. Dat kan ook in voormalige bedrijfspanden of in de bijgebouwen van bestaande woningen.

Mogelijke bouwlocaties

In het dorp zijn diverse locaties geschikt te maken voor woningbouw. Onderstaande locaties zijn door inwoners tijdens de inspraakavond over wonen genoemd. Er is een onderscheid te maken tussen locaties die op korte termijn te benutten zijn, locaties waar ontwikkeling meer tijd vergt en locaties in de toekomst.

Locaties korte termijn

- Dunningen 5. Bij voorkeur betaalbare woningen voor jong en oud.
- Voormalige Rabobank/outlet.
- Voormalige huisartsenpraktijk Briëtweg.

Locaties op termijn

- Noordkant van het dorp, aansluitend aan de bestaande woningen.
- Dorpsvernieuwing zuidkant Ottermanweg, tussen Postweg en Willem Koopsweg.

Toekomst

- Verplaatsen van alle sport naar de omgeving Zwembad en Sporthal.
Dit biedt ruimte voor nieuwe woonwijk op de plek van de huidige sportvelden aan de rand van De Wijk.
- Een optie is het Dorpshuis mee te verplaatsen naar het sportpark. De locatie van het huidige dorpshuis ligt mooi centraal, en is heel geschikt voor ouderenwoningen. Dit idee krijgt heel veel bijval op meerdere avonden.

@ Chantal Wachtmeester

Aanpak voor de openbare ruimte

De aanpak voor de voorzieningen zal gedaan kunnen worden door de verschillende buurtjes of straten zelf, de buurtgerichte aanpak. Deze buurtgerichte aanpak kan van toepassing zijn op de directe omgeving. Gaat het om het algemene belang, bijvoorbeeld verkeersveiligheid of de entree van het dorp, dan is een aanpak vanuit het gehele dorp of de gemeente noodzakelijk. Het is van belang dat in de gehele openbare ruimte de toegang voor mensen met een beperking op gelijk niveau is. Bij alle onderwerpen is dit nu vaak een sluitstuk van de aanpak en niet het begin.

Bankjes en afvalbakken

Bewoners missen op veel plekken afvalbakken. Door het ontbreken van afvalbakken is er steeds meer zwerfafval. Dit doet zich vooral voor bij bankjes, speeltuinen en wandelpaden. Ook hondenpoep is en blijft een heikel punt.

Een inventarisatie van benodigde afvalbakken per straat of hofje is gewenst. Daarnaast constateren bewoners dat bankjes, die door slijtage of vernieling kapot zijn, niet door de gemeente hersteld of vervangen worden.

Er zijn dan ook steeds minder bankjes in het dorp.

Vooral voor wandelaars met een beperking, maar ook in speeltuinen, is dit een belangrijk gemis.

Veenhovenplein aantrekkelijke entree

Bankjes en afvalbakken mogen niet ontbreken op het Veenhovenplein. Veel toeristen komen hier op de fiets het dorp binnen en stappen af om te rusten en iets te nuttigen. Het is belangrijk dat het plein een aantrekkelijke entree van De Wijk gaat worden.

Straatverlichting

De straatverlichting in het dorp is een aandachtspunt.

Regelmatig zijn er storingen aan masten of in hele straten. Dit tot ergernis van veel inwoners. De wens is om bij belangrijke fietspaden en kruispunten altijd verlichting in het donker te hebben en op andere plekken lantaarnpalen met een bewegingssensor te plaatsen. Ook nieuwe feestverlichting is gewenst. Het is belangrijk dat er een inventarisatie van de straatverlichting plaats vindt.

Parkeergelegenheid

Over het algemeen vindt men dat er voldoende parkeergelegenheid in het dorp is.

Wel zijn er nog aandachtspunten:

- Langs de Dorpsstraat is het op meerdere plekken lastig parkeren vanwege de hoge stoeprand.
- De huidige parkeerplaatsen voor inwoners met een beperking zijn erg smal.

De inwoners van De Wijk vinden ook dat er voldoende parkeerplaatsen met laadpunten voor elektrische auto's zijn. Voor parkeerplaatsen die niet in het centrum van De Wijk zijn is het idee benoemd om halfverharding (graskeien) te plaatsen voor betere ontwatering.

Verkeersveiligheid Dorpsstraat/Julianaweg

Op sommige plekken in het dorp vindt men de verkeersveiligheid matig. Vooral de kruising Dorpsstraat/Julianaweg - vanaf de Molenstraat tot en met het zebrapad - is onoverzichtelijk, verwarrend en gevaarlijk voor overstekende voetgangers en fietsers. Als oplossing is de optie van een rotonde genoemd. De indeling qua stoepen bij de winkels aan de Dorpsstraat is verbeterd nadat recente aanpassingen zijn gedaan.

Onderhoud fietspaden en stoepen

De wegen in het dorp scoren over het algemeen goed. Het onderhoud aan de fietspaden kan beter.

De fietspaden worden ook met 'smal' bestempeld. De kwaliteit van de voetpaden in het dorp laat te wensen over. Er zijn kuilen, stoeptegels staan omhoog en de op- en afgang zijn rolstoelonvriendelijk. Meer onderhoud is het verzoek. Verder is het belangrijk dat de stoepen in het dorp zodanig uitgerust zijn, dat ook mensen met een beperking deze kunnen gebruiken. Om inzicht te krijgen in de verbeterpunten is een inventarisatie nodig van de huidige staat van de fietspaden en stoepen.

Nieuwe wandelpaden

Er is behoefte aan nieuwe wandelpaden. Het gaat dan om een rondwandeling rond De Wijk, die mooi is aangegeven en een extra wandelroute in de richting van IJhorst. Te denken valt aan een doorsteek vanaf Dunningen via het Reestdal in de richting van de begraafplaats in IJhorst.

Groenstroken met bloemen bij binnenkomst van het dorp

De afgelopen jaren is de kwaliteit en biodiversiteit van het groen in het dorp afgenomen. Het is wenselijk dat er meer bloemenbermen en groen bij komt. Te denken valt aan groenstroken met bloemen bij binnenkomst van het dorp.

Het onderhoud van groenvoorzieningen zou mede een taak van de inwoners kunnen zijn. Wellicht dat Landschapsbeheer Drenthe hierbij kan adviseren en ondersteunen. Ook is dit wellicht te combineren met het onderhoud van wandelpaden en de eerder benoemde ideeën van een wandelpad rondom het dorp en een plankenpad door het Reestdal.

Ideale dorpshuis

Het ideale dorpshuis sluit aan bij de behoeften van onze inwoners. Het is een centrale plek waar sport, cultuur en bibliotheek samenkomen in één multifunctioneel gebouw. Een duidelijk herkenbare en toegankelijke locatie met een breed scala aan activiteiten voor jong en oud. Een dorpshuis met een goed uitgeruste horeca en een beroepsbeheerder, die zorgt voor een gastvrije en aantrekkelijke plek voor ontmoeting en ontspanning. Het ideale dorpshuis vervult diverse maatschappelijke taken als het ondersteunen van verenigingen en stichtingen, biedt ruimte aan maatschappelijke initiatieven en activiteiten voor kinderen. Wat daarbij kan helpen is het oprichten van een kinderraad die activiteiten voor kinderen organiseert. De fysieke inrichting is eveneens belangrijk. Het gebouw staat bij voorkeur midden in het dorp en heeft voldoende parkeerplaatsen voor bezoekers. Ook heeft het ideale dorpshuis een grote zaal met een capaciteit voor zo'n 200 tot 300 personen. Het is mogelijk om afhankelijk van het evenement de ruimtes kleiner en groter te maken. Daarnaast zijn er specifieke faciliteiten als een kookruimte, creatieve ruimte, opslagruimtes voor verenigingen beschikbaar en is het mogelijk om een uitvaart te organiseren.

Verenigingen en activiteiten

De Wijk heeft een actief verenigingsleven dat grotendeels draait op vrijwilligers. Besturen in het dorp hebben moeite met het aantrekken van vrijwilligers en bestuursleden. Dit komt mede doordat verenigingen uit dezelfde groep werven. Meer samenwerking en afstemming kan helpen om de beschikbare inzet beter te verdelen en te benutten.

Kortdurende afgebakende taken voor vrijwilligers

Een persoonlijke benadering helpt bij het vinden van vrijwilligers voor dorpsactiviteiten. Inwoners voelen zich eerder aangesproken als ze worden gevraagd. Het aanbieden van kortdurende, afgebakende taken verlaagt de drempel voor vrijwilligerswerk. Door taken binnen besturen beter te verdelen en te delegeren, neemt de werkdruk af en de betrokkenheid toe.

Gezamenlijke activiteitenagenda en terugkerende bijeenkomst

Een gezamenlijke activiteitenagenda voorkomt overlap en zorgt voor overzicht. Een jaarlijks terugkerende bijeenkomst voor verenigingen en stichtingen biedt ruimte voor afstemming en evaluatie. Het activiteitenoverzicht in het dorpskrantje is de wens. Het activiteitenoverzicht op de website dewijk.info moet behouden blijven. Ook een overzicht van de vrijwilligersmogelijkheden in het dorp op de website van dewijk.info moet de zichtbaarheid vergroten. Een digitale agenda en actieve informatievoorziening door de gemeente kunnen de betrokkenheid verder versterken.

Samenwerking

Een centrale plek voor verenigingen kan de samenwerking vergemakkelijken en synergie creëren. Actief netwerken en onderlinge kennisdeling versterken het vertrouwen en dragen bij aan een gevarieerd activiteiten-aanbod.

Activiteiten over sport en gezondheid

Voor het voortbestaan van (sport)verenigingen is nieuwe aanwas essentieel. Dit kan worden gestimuleerd door kennismakings- en voorlichtingsactiviteiten over sport en gezondheid. Bijvoorbeeld een sportmaand of strip-penkaarten voor gratis deelname aan diverse sportactiviteiten.

Aanbevelingen

Sport en Bewegen

- Realiseren van een nieuw sportpark bij het zwembad en de sporthal om faciliteiten te bundelen en kosten te besparen.
- Instandhouding van het dorpshuis en zwembad met steun van de gemeente en fondsen.

Wonen

- Bouwen van betaalbare woningen voor starters en ouderen.
- Mix van jong en oud in 'hofjeswijken'.
- Splitsen van grote woningen en bedrijfspanden om woonruimte te creëren.
- Benut potentiële bouwlocaties in het dorp en/of aan de rand.

Openbare Ruimte

- Verbeteringen aan fietspaden, stoepen en straatverlichting.
- Meer bankjes, afvalbakken en biodiversiteit in het dorp.
- Verkeersveiligheid verbeteren, met name bij de kruising Dorpsstraat/Julianaweg.
- Extra wandelroute rond De Wijk en één naar IJhorst.

Verenigingen en activiteiten

- Betere samenwerking en taakverdeling tussen verenigingen om vrijwilligerswerk te stimuleren.
- Gezamenlijke activiteitenagenda en centrale ontmoetingsplek voor verenigingen.
- Initiatieven om nieuwe leden te werven, zoals een sportmaand en proeflessen.
- Een nieuw multifunctioneel dorpshuis met ruimte voor sport, cultuur en maatschappelijke initiatieven.

Uit de bijeenkomsten met de inwoners is het advies gekomen alle bovenstaande punten te laten uitwerken in verschillende werkgroepen.

Colofon

Fotografie:

Tekst:

Vormgeving:

Dronebeeld voorkant: Nederland van boven

Inwoners van De Wijk

Projectgroep Dorpsvisie

Vera Vos

Wij bouwen samen aan ons dorp